

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégeniöld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Bécs kedvence.

Khuen mester a bécsi politikai körök intencióját mindenben hiven szolgálja. Van is ezért Bécsben öröm és boldogság.

A miniszterelnök ur a parlament színe előtt eljárta a bécsi valcert. Ugy járta, ahogy Bécsből huzták és a bécsiek előtt kitűnő táncmesternek bizonyult, akire nyugodtan rábizhatják a tánciskola, az egész munkapárt programját. A táncmester levizsgázott és most a tanítványon a sor, hogy jól táncoljanak Bécsnek.

Nekünk nagyon furcsa és szomorú volt az a melódia, amelyre ez a tánc perdült. A választójog, Magyarország jövőjének sorsa, volt a vezérmotívum, de ez úgy bujkált, olyan ügyefogyott, töredezett, gyerekesen dadogó hangokon tört elő, hogy temetést jelentett és nem feláradást.

Magyarország miniszterelnöke teljesen elhallgatta, hogy ezt a fontos reformot, a munkapárt munkájának főmunkáját, hogyan akarja fölépíteni. Sőt még tovább ment egy furcsa tánc lépéssel, még pedig jó

hátrafelé, a sötétbe, mert azt is bevallotta, hogy még maga sincsen tisztában a reform alapelveivel. Kissé későn jön ez a vallomás. A választások előtt és a választásokon a pénz csengése mellett a választó-reform esendült ki a legélesebben szertelen ígéreteikből és most kisül, hogy maga a főtáncmester sines tisztában még az alapfogalmakkal sem. Hat akkor mért szedték be a voksokat azoktól a balga hitű választóktól, akik éppen ezt várják tőlük?!

Azért Khuen mondott valami vigasztalófélét a becsapott országnak. Szerinte „nem határozó sem az én hitem, sem másoknak az aggodalma, hanem az lesz a döntő, hogy adott időben mi a lehető”. Más szóval, mit diktál Bécs, mit akar Bécs, mit parancsol Bécs. A tánc olyan lesz, ahogyan Bécs füttyül.

De mondott erről még cifrábbat is az ország első táncmestere: „Csak úgy haladhatunk biztosan, ha lépésről-lépésre haladunk! De a lépésről-lépésre való haladásról már lekéstünk! Nekünk tehát ma egy nagyobb lépést kell tennünk — most

talán két lépést kell tennünk — maradjunk igenis azon az uton, hogy egy lépés helyett kettőt tegyünk, de ne tegyünk hármát, ha nem szükséges!!!“

Ugy? Csak ne siessünk a haladás felé, miniszterelnök ur! Minek? Még utólréhetjük a civilizációt és akkor mit kezdünk vele? Csak három lépést ne tegyünk, magyarázom, előre, mert Bécs két lépésben rendelte meg a valcert, lassan, gemütlich, ahogy egy ilyen álmos, korrupt országhoz illik.

A táncmester bécsi valcere tehát két lépés. De lesz itt még bojkázás, ha az ország kezd füttyülni. A miniszterelnök urra és Bécsre is!

A jövő évi költségvetés. A jövő évi költségvetési előirányzat összeállítására az egyes minisztériumok kebelében folynak a munkálatok. Az elkészített előirányzatokat e hó végéig elküldik a pénzügyminiszternek, ki a költségvetést a nyári szünet alatti teljességében összeállítja és szeptember hó közepén a minisztertanács elé fogja terjeszteni. A kormány szándéka a költségvetést az őszi ülészak egyik legelső ülésében a képviselőház elé terjeszteni.

Hajdutanyákon.

Kincseket ér e rét, e vadon
És fáj valami mégis e tájon,
Megül a gond a tornyok alatt
A földfal, apró hajdutanyákon.

Álmodik itt a férfi, a lány
Valami szent napkeleti álmot:
Életet, — milyet rég valahol
A századik őse ha látott.

Délibábot hajszol a gyermek,
Rőzse-máglyát gyújt este a pásztor.
Ugy tzeretik a fényt, a tüzet,
A napot és mindent, ami lángol.

És mégis... mégis oly bánatosak,
Lázongó vágygal telistele telten,
Nótába, mesébe fellobog a kin:
Valami nyűg ül ez ős keleti lelken.

Régmult időkrül sir, dalol a hir,
Lelkekben vajudik száz új esoda álom
S készülnek át a tengereken
Nap-nap után a hajdu tanyákon.

Dutka Ákos.

Jézus fog jönni.

Irta: *Ady Endre.*

Náci, a Lipótváros hisztériás és esenevész fiacskája, Ferenc páter bibliai magyarázatait hallgatta. Keresztelő Jánosról mesélt félelmesen gyönyörűeket a páter s a beteg képzelő masina vágatva megindult. Kis, terhelt, szomorú gyermek volt ez a Náci és különös dolgok is történtek a palotában. Jött a püspök, kápolnát csináltak a vörös szalomból és ők reszketve letérdeáltak. Apa, anya, Lieu és ő, mind térdeltek lehajtott fejjel s a püspök vizet öntött fejükre aranyos eséséből. Sokan voltak ott, nagyon előkelők, orgona bugott s az emberek sirtak. Nácit megcsókolta a püspök s nyolc éves, szép, sápadt homlocskája azóta még sápadtabb. Náci hallgat, szenved, kinosokat álmodik s Ferenc páter tanítja őt hittanra és a bibliára. Csupa nehéz tömjénfüstben lájja a palotát, az utcát, a várost, a világot Náci. Ragyog ki a füstből a mennyország s lobog a gychenna: Jézus szállong s körülötte apró angyalok énekelnek. És most, hogy Keresztelő Jánosról beszélt neki Ferenc páter, Náci reszketni kezd, mint akkor, a püspök előtt. Szabó János urra gondol s forróan, biztosan és halálosan tudja, hogy Szabó ur az a Keresztelő.

Szabó János urra gondol Náci, Szabó urra, akit apa ki akar dobni. A szemüveges, a rossz ruhájú, titokzatos Szabó urra, aki neki a nevelője. Ahogyan bejuthatott e palotába Szabó ur, már az is csoda volt. Heródes idejében próbálta volna csak ezt egy rontó-bontó álmokat szövő tanár-jelölt. De Szabó János ur mértéke is beteit már: nem sokáig járhat a palotába, Náci ismeri a bűnök lajstromát, s e bűnök miatt gondol áhitattal Szabó urra. Hallgatja, hallgatja Ferenc pátert, s egyre jobban ráül kis lekére a biblia és istenfélelem szent köde. Nyilván, okoskodik áhitatos nagyot gondolással Náci, nyilván örökeletű a biblia. Ha volt valamikor Keresztelő János, az itt van talán most is. Az el-el fog jönni gyakorta még az emberek közé egyéb profétákkal együtt. És ez a Szabó János ur csak ez a János lehet.

Van Szabó János urnak egy öreg anyja, aki vak. Elsején annak küldi, ha kikapja az apa irodájában, mind a pénzt Szabó ur. Ő hozzá, Nácihoz, annyi szeretettel van, mint senki e házban. Még a számtan is gyönyörűség Nácinak, mert Szabó ur esőndesen és édesen beszél a csunya számokról. Olyan ember az, akinek az álmunkat is elmondhatjuk. Szomorú arca megmosolyodik, de nem kacag ki bennünket. Nem a bűnökről és az erényről dörög keményen,

**Fehérneműt, csipkefüggönyöket.
Női blousokat legszebben tisztít**

I-ső fiók: Piac-utca 42.

Főüzlet: Piac-u. 63.

FEUERSTEIN

II-ik fiók: Arany Janos-u. 15.

Bakonyi az ujonclétszám felemelése ellen.

Kész van az új polgári perrendtartás.

Vége az ex-lexnek.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 26.

Berzeviczy Albert elnök 10 óra után megnyitja az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után

Darvay Fülöp az egyik bíráló bizottság jelentését terjeszti elő.

Székely Ferenc igazságügyminiszter be-terjeszti az új polgári perrendtartásáról szóló javaslatot.

Ezután hitelesítik és lepecsételik a királyhoz intézett válaszfeliratot, mit kézbesítés végett átadnak a miniszterelnöknek.

Az indemnitás.

Mádi Kovács János szemrehányást tesz a kormánynak, hogy igen hosszú ideig ex-lexben hagyta az országot, holott már régen kellett volna indemnitást kérni, amit a múlt országgyűléstől választási célokra megkapta volna. Károsnak tartja, hogy a Ház már is nyári szünetre készül, amikor még tulajdonképpen nem végzett semmit. Híve az általános, egyenlő és titkos választói jognak, amit meg kell valósítani, mert csak ez biztosítja a tiszta választásokat. A kormány iránt bizalmatlan, a javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a Justh-párton.)

Elnök jelenti, hogy több szónok nincsen, a vitát bezárja. (Eljenzés jobb oldalon.)

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter reflektál az elhangzott elvetésekre. Visszautasítja az ellenzék azon vádját, hogy a kormány az oka az ex-lex elhuzódásának. Már januárban előterjesztette a miniszterelnök a három havi indemnitást, de az akkori parlament, a házszabályok világos rendelkezése ellenében a bizottság elé való utasítást megtagadta. Hogy a kormány nem három havi indemnitást kért, hanem ez év végeig kérte a felhatalmazást, nem törvénytelen, mert, ha a múlt kormány hat havi indemnitást kérhetett, akkor ez a kormány is kér-

het annyit, mert a törvény egyáltalán nem írja elő az időtartamot, amelyre az indemnitás kérhető. Egyebként a celszerűség elve vezette itt a kormányt, hogy ez év végéig a pénzügyi helyzetet szanálni ideje legyen. Ezután egyenként reflektál az ellenzéki szónokoknak és azok érveit gyöngíteni igyekezett. Désy Zoltán beszédére reflektálva, méltányolja azon törekvést, hogy azon kormánynak kell a védelmére, amelynek tagja volt, azonban azt kérdezi micsoda pénzügyi politika volt az, melynek szanálására 560 millió kölcsönt kell felvenni. Majd céloz az államvasutak kérdésére és kijelenti, hogy a koalíció alatt a Máv. pénzügyi helyzete erősen rosszszabodott. Számadatokat olvas fel ennek bizonyítására. Rektifikálja Désynak a beruházásokra vonatkozó számadatait. Hosszasan cáfolja Désynak a Máv-ra vonatkozó adatait. Beigazolni kívánja, hogy nem áll a koalíciós kormány által terjesztett az a legenda, hogy az előbbi kormányok nem tettek eleget a beruházási köteleességnek és a régebbi kormányok hibáit, a koalíciónak kellett helyreállítani. Számadásokkal akarja igazolni, hogy a koalíció idején az államvasutaknál sokkal rosszabb volt az üzleti eredmény, mint az előző kormányok idején. Sztérényi beszédére reflektálva kijelenti, hogy az iparfejlesztésről öt év előtt megirt emlékiratában lefektetett részleteket ma is uralja és állja. Neki is az a meggyőződése, hogy a közös vámterület mellett is lehet ipart fejleszteni. Önálló vámterülete van Oroszországnak is, Romániának is, sokat áldoz iparjának fejlesztésére és még sem használ. Védvamos ipar fejlesztést ott lehet eredményesen folytatni, ahol van ipar, jól kifejtett, régi ipar. Az kétségtelen, hogy nálunk az ipart támogatni kell. Ezek a támogatások állhatnak szubszidiákból, szállítási kedvezményekből stb. Azt kell mérlegelni a támogatásnál, hogy az az ipar, amit fejleszteni kell, érdemes-e a támogatásra. (Helyeslés.) Kéri a javaslat elfogadását. (Eljenzés.)

Elnök: Az előadó nem kíván szólni, felteszi a kérdést.

A Ház tulnyomó többsége elfogadta általában a javaslatot.

A részletes tárgyalásnál a címhez és első szakaszhoz

Désy Zoltán szólal fel. Röviden reflektál Lukács pénzügyminiszter és Hieronymi beszédére és kéri a Ház engedélyét, hogy a tárgytól eltérhessen.

A Ház az engedélyt megadja.

Désy Zoltán cáfolja Hieronymi azon állítását, hogy az 560 millió kölcsönrel a koalíciós kormány pénzügyi kezelését kell szanálni. Kijelenti, hogy a máv. rendes bevételei fedezték a kiadásokat. A pénzügyminiszter elismerte, hogy az államháztartás megzavarva nincsen, a koalíció azt nem zavarta meg. Lehet, hogy gyorsabban állította be a koalíció a kiadásokat, de azok elől már kitérni nem lehetett.

Hieronymi Károly kijelenti, hogy vitázni nem akar, csupán azt akarta megcáfolni, hogy a vasutnál az előző kormányok nem költöttek beruházásokra. Megmagyarázza, hogy Désy és az ő adatai között miképp támadt a különbség.

A Ház az 1. §-t elfogadta.

Ezután a 2. §-hoz Sümegi Vilmos nyújt be módosítást. Ezáltal a postaszolgák helyzetét kívánja javítani.

Hieronymi Károly kéri, hogy az indítványt vesse el a Ház, mert az ország pénzügyi helyzete azt nem engedi meg. Kifogásolja, hogy egyes képviselők állami alkalmazottakat különös védelembe veszik. A kormány elhatározta, hogy a státus rendezést az ősszel a Ház elé fogja terjeszteni. Tekintettel arra, hogy a kérdés a jövő évi költségvetés során rendezettni fog, a módosítás elvetését kéri.

A Ház Sümegi módosítását elveti.

A 3. és 4. §-t vita nélkül elfogadták.

Az 5. §-nál Holló Lajos szólal fel.

Bakonyi Samu az ujoncjutalék ellen.

Az országos függetlenségi és negyvennyolcas párt nevében Bakonyi Samu dr, aki egyik legalaposabb ismerője a hadügyi kérdéseknek, — folytonos és osztatlan tetszéssel kísért hata mas beszédben fejt ki álláspontját és megindokolja, hogy miért tagadja meg pártja az ujoncjutalék megszavazását.

Beszédének részletes kivonatát a következőkben adjuk:

Mindenekelőtt pártja és önmaga iránti tekintetből rámutat arra, miért megtagadja katonai javaslatok megszavazását. Szóla a koalíció alatt katonai előadó volt, — tehát tudja, hogy a katonai kérdések azért maradtak függőben, mert előbb a választói jogot

mint Ferenc páter. A bibliát is másképpen tudja. Ahogyan sokkal szebb, vigasztalóbb, ahogyan Náci mindig ki tudja találni a történet folytatását. És azt szokta mondani, legyen jó az ember, bár a jó embert sok szomorúság éri. Utánunk jönnek az igaziak s akkor lesz szép a világ. Ezt mondja Szabó János ur s Náci boldogan keresztet vet, bár nem érti Szabó ur szavait. De jó szavak, szép szavak Szabó ur szavai.

Mostanában sokszor beszél haraggal a családban Szabó urról apa:

— Egy istentelen ember, az, egy rossz katolikus. Megkerdeztem s azt mondta, hogy 6 tíz év óta nem volt misén. De bezzeg jár a szociálista gyűlésekre, meg tudtam. És irt egy számár füzetet az új nevelésről. Na, nem fogja az ő új nevelését az én gyermekemen kipróbálni, a rongyos. Kidobom, el-sejéig várok s kidobom.

Ez éjszaka azt álmodta Náci, hogy Keresztelő Jánost elfogatta Heródes. Borzasztó álom volt, mert Heródes arca az apa arca volt. Keresztelő Jánosról csak azt látta először, hogy szemüveges. Sikoltott álmában Náci: Szabó ur. Ferenc páter egy korbáccsal állott Szabó ur mellett s valahányszor Heródes intett, rácsapott Szabó urra. Két napig hideglelősen jart-kelt Náci és sokat imádkozott az imákból, melyekre Ferenc páter tanította. Szerette volna az álmát el-

mondani Szabó urnak, de már a szemébe se mert nézni. Tudta, hogy Szabó urat, ezt a jószágosan jó Szabó urt ki fogják dobni, majd megszakadt a szomorú titoktól a Náci kicsi szíve.

Pár nap mulva rémséges és durva dolgok történtek. Vacsoráztak s ott volt Ferenc páter is. Apa későbbben érkezett, piros volt az arca s úgy lépett, mintha valakinek a nyakán taposna. Egy levél volt a kezében. A levelet Licu elé tartotta, aki nagy és büszke kisasszony, majdnem tizenöt éves és nénije Nácinak.

— Te irtad ezt, kisasszony?

Licu ijedten fölállott s szó nélkül a szőnyeghez vágta magát. Anya is elajult. Apa ordított. Ferenc páter doktorért szaladt. Náci remegett egész testében. Hangosan imádkozott, mikor a nevelőnő ölébe fogta s bevitte a szobájába. Egész éjszakán láza volt s félrebeszelt. Reggel megtudta, hogy Licu elvitték a Mártha-nővérek zárdájába. Licu levelet, szerelmes levelet irt Szabó urnak. Szabó ur elvitte a levelet apának s kérte, hogy vigyázzanak Licura. De szomorua s jószágosan, mint ő szokta, azt is kérte, ne essek bantódása Licunak. Ezt apától hallotta dalban, aki ismét dühöngött:

— Szerencse, hogy egy kis tiszesség még van ebben a Szabóban. Hogy megmutatta a levelet.

Náci behunyta a szemét, s úgy gondolt

Szabó János urra. És fényesnek látta a Szabó János fejét, mint a szenteké fényes.

Délután azonban nem jött Szabó János ur. Apa kidobta Szabó urat. Két nap mulva anya sirt. Apa nyugtalanul, remegve beszélt, mint egy gyermek, aki bajba került. De az is elmúlt. Náci hallgatott, s nem mert kérdezni semmi Szabó urról. Pedig érezte, hogy Szabó urral történt valami. Jött Ferenc páter a hittanórára. Jézus csodás gyermekébe volt a lecke. Nem hallotta Náci, mert kis beteg szíve nyugtalanul kalapált. Este megtudta a cselédektől, hogy Szabó urat holnap temetik. Kifogták a Dunából. Azt irta egy levélben, hogy őt, Náciit csokolja. Meghal, mert nincs kenyere, s nem tud pénzt küldeni vak édesanyjának.

Náci elájult igazán, nem mint Licu. Három doktor is volt az ágyánál. Mikor először fölnezt, sikoltozni kezdett. Az apját látta, aki Szabó urat kidobta. Ott állott apa Heródes-arccal, s Náci lázban kiabált:

— Apa, apa, menj, te ölted meg.

Göres fogta el testét Nácinak. Aztán elesdésedet, pihegett. Tüzes, bibliai képek táncoltak a Náci szemé előtt. Siránkozóan, fénygetően, csöndesen nyögte Náci:

— Vigyázz, apa, most Jézus fog jönni. Nagyon, nagyon megbüntet téged.

Óvakodjunk a molyoktól!

Közhasznú intézmény VEGH GYULA szücsmester moly-
kar ellen védő, biztosító és raktározó intézete
FŐ-UTICA 42. SZ., az udvarban.
Férfi és női-, városi bundák, uti bundák, szőnyegek, gal-
lérók, karmantyuk MEGÓVÁSÁT bevesett szigorú, szolid
árak mellett eszközöli. Tisztelettel:

Vegh Gyula.

akarták megvalósítani. Pártja azonban sohasem mondott le a katonai követelésekről. Deák Ferenc maga sem tartotta 67-es művét megváltozhatatlannak, hanem annak fokozatos fejlesztését a jövő feladatává tette.

Bakonyi Samu fájdalommal látja, hogy a kormánypárt nem osztja Deák Ferenc ezen felfogását, hogy a véderőt nemzotivé kell tenni. Ő és pártja tovább is követni fogják eddigi politikájukat és követelik a nemzeti hadsereget. Tagadja, hogy ez meddő közjogi küzdelem, mert tíz éves harcuknak már is vannak eredményei. 48-as ellenzékre szükség van Ausztriával szemben és jogtalan, törvénytelen volt kormánynak pártja ellen indított választási eljárata.

Citálja Lónyay Menyhért 67-ből származott naplótörredékét, mely szerint maga a király is elismerte, hogy 48-as ellenzékre egy akkoriban aktuális Kossuth-level kapcsolatán szükség van. Abból is láthatja Ausztria, hogy 67-es kiegyezést nem volt könnyű megcsinálni. Most mikor hivatalosan be van jelentve a véderő törvény revíziója, kérdi a honvédelmi minisztertől, hogy a 9-es bizottság programja benne lesz-e a reformban? Ismerteti, a 9-es bizottság munkálatának történetét, melynek során Tisza István Bécsből azon keveset is, mely a tervezetben volt, megcsönkítva hozta haza. Pártja nem engedi, hogy a magyar nyelv ne érvényesüljön a hadseregben. Ezt 6 év előtt Rohonczy Gyula miniszterigazgatói államtitkár is vallotta. A 67-es új alakulás ezért létrejött, az akkori egyetértés azonban megbomlott. A mai kormánypárt ellenkezésbe jutott Deák Ferencel.

Bejelenti, hogy pártja a javaslat tárgyalásánál elszántan fog küzdeni programjáiért. A két éves szolgálatot kívánja, de ezzel a nemzet terét könnyíteni, nem pedig növelni akarja. Bár nártja békét akar, de küzdeni fog mindenkor a létszámemelés ellen és teljes erejével sikra száll a nemzeti hadseregért. A kormány javaslatát nem fogadja el.

Beszédét a kormánypárton is általános tetszéssel fogadták és mindvégig nagy figyelemmel hallgatták. Beszéde befejezése után Bakonyit Hazai honvédelmi miniszter magához kérette és hosszasan tanácskozott vele. Bakonyit Láng Lajos is szívélyesen üdvözölte óriási sikeréért.

Bakonyi Samu beszédével a képviselőházi ülés véget ért.

Soroznak!

Augusztus elsején megkezdik a katonasítást.

Debrecen, július 26.

Gyors ütemben, a rendesnél is sokkal rövidebb idő alatt fognak lefolyni az idei sorozások az egész vármegye területén. A sorozási, uti és munkatervük már hetek óta készen állanak a vármegyeháza irattárában. Ezek szerint a tervek szerint július tizenharmadikán kellett volna megkezdni a katonasítást, de ez a hosszadalmas és váratlanul közbejött felirati vita miatt nem történhetett meg. Most azonban már reá kerül a sor az 1910. évi újoncjutalék tárgyalására és augusztus elsején mindenesetre megkezdik a sorozásokat. Addig hamarosan újabb terveket készítenek és ezek szerint ejtik meg a katonasítást.

Tegnap ugyanis leirat érkezett ebben az ügyben az alispánhoz a honvédelmi miniszteriumból. A nagyfontosságú leirat így kezdődik:

Miután remélhető, hogy az 1910. évre szóló újoncjutalék az országgyűlés által augusztus 1. előtt meg fog szavaztatni, a fősorozás, valószínűleg augusztus 1-től, a hozzám felterjesztett utazási és működési tervek szerint megkezdhető lesz.

Ezután utasítja a leirat az alispáni hivatalt, hogy az új tervet minél előbb készítse el, a hadkiegészítő parancsnoksággal egyetértőleg. A sorozásokat egyébként ott kezdik, ahol az első tervek szerint akartak augusztus 1-én katonasítást tartani.

Öngyilkos zászlós.

A kardszija akasztotta magát.

Különös öngyilkossági kísérlet játszódott le tegnap hajnaban a Rimanóczy szállodában. Egy fiatal tiszthelyettes öngyilkosságot követett el, még pedig szinte páratlanul szokatlan módon; a kardszijára akasztotta magát.

Régen 6 órakor érkezett a Rimanóczy szállodába a fiatal tiszt. Egyenesen a vasutól jött. A kolozsvári 61-ik gyalogezredben szolgál s annak rendje-módja szerint be is jelentette magát a szálloda portásánál. A személyzet előtt feltűnt, hogy a vendég rendkívül izgatott, heves idegrohammal küzd. Önkéntelenül is figyelték a különös vendéget.

Alig tért szobájába a zászlós, gyanus neszt halott a leskelődő személyzet. Gyorsan feltörték az ajtót. Különös látvány! A fiatal tiszt az ablak vasán lógott. Kardszija nyakára volt burkolva. Gyorsan levágták s nyomban értesítették a rendőrséget. Még esznieletré sem tért az öngyilkos, amikor már megjelent a szállodában Rácz Endre rendőrkapitány, ügyeletes tisztviselő, aki midőn a zászlós magához tért, megkísérelte kihallgatását. A tiszt azonban öngyilkossági kísérletének okáról nem adott felvilágosítást.

A titokzatos öngyilkos röviddel az eset után elhagyta a szállodát és visszautazott Kolozsvárra.

Amerikába vándorolt vármegye.

Négyszáz csanádmegyei kivándorló.

— július 27.

Az ország egyik leggazdagabb megyéjében, Csanádmegyében, a kivándorlás oly ijesztő mérvet öltött, hogy ha hamarosan és lényegesen nem redukálódik a kivándorlók száma, munkaerők híján valószínű gazdasági válság áll be a megyében. Az utóbbi két héten belül közel négyszáz lélek, köztük legtöbbször erős, munkabíró férfi hagyta itt a televényföldes, aranykászós megyét, hogy a szerény, de biztos megélhetését, az új világ rengeteg bizonytalanságával, küzdelmével cserélje fel.

Ugyszólván alig mulik el nap, hogy a megye egyik-másik járásnak a szolgabiro-ságától ne váltánának ki tömegesen utlevelet. Kiszagadják, gazdasági cselédek nagylest a kivándorlók. Azt hozzák fel, hogy azért vándorolnak ki, mert az országban nem tudnak megélni. Amerikában nagy jövőt remélnek. Nem lehetetlen, hogy vedelmet remélnek. Nem lehetetlen, hogy lelketlen kivándorlási ügynökök csábítják ki a megye szorgalmas népét. Többször előfordult, hogy tehetős gazdák eladták földjeiket, házaikat, jószágait és aztán kivándoroltak.

A nagyvárosi járásból tömegesen vándorolnak ki a lakosok. A múlt héten Nagylakról 32 család utazott ki Amerikába, több-

nyire már előre odaküldött menetjegyekkel és azzal az ürügygel, hogy rokonaikat mennek látogatni. Ez évben, június végéig 239 utlevelet állított ki a vármegye, a kivándorolni szándékozók. Julius elseje óta még lényegesen többet. A batonyai járásban rövid időn belül száznövevény utlevelet adtak ki. Csak egy járásban rövid időn belül száznövevény utlevelet! A legidálisabbak ebben a tekintetben az állapotok a megye másik két, a központi és mezőkövácsházai járásban, noha itt is nagy a kivándorlók száma. A hatóságok elég szigorúan járnak el.

A legnagyobb ritkaság közé tartozik, hogy egy csanádmegyei ember visszavándoroljon. Ilyen nagyszámu kivándorló mellett csak három-négy személy vándorol vissza. Sok faluban kevés a férfi. Javarésze Amerikában van és úgy ahogy tudja, segíyezi otthonmaradt családjának tagjait.

412

Jegyezze jól meg e számot. Ez a „DEBRECEN” politikai napilap telefonszáma. Ha valami hírdetni valója van, hívja fel e számot.

Tarka krónika.

* A házi orvos.

Egy debreceni orvosról beszéltek a kartorsai ezt a tréfát. A doktor, akinek a tehetőségéről nem valami jó véleménnyel vannak a kartársai, járatos volt egy uri családhoz, ahol szeretett volna házi orvos lenni. A látogatásai azonban hirtelen elmaradtak. Egy alkalommal ugyanis, amikor a fiatal orvos imét megjelent az illető családnál, a következő kis párbeszéd folyt le a férj és a feleség között:

— Gyere ki fiam, — szolt az asszony, — itt van a doktor ur...

Mire a férj, aki a diványon feküdt, kiszolt:

— Mondd meg fiam, hogy ma nem fogadhatom, mert rosszul vagyok.

* A szokás hatalma.

A vonat hirtelen megáll. Nagy csödület támad. A kocsiból mindenki kiszáll. Ijedt kérdések röpködnek:

— Mi az?
— Elgázoltak valakit?
— Meghalt?

A csödület középpontja egy szegényesen öltözött ember. Határozottan be van kisértve. Tétova szemmel néz körül, bárgyun mosolyog. At akart támoiyogni a sinen s a vonat elütötte. Nem történt semmi baja, csak épp hogy oldalba ütötte a kocsi.

— Miért nem tért ki, hiszen csöngettem! — kiált rá dühösen a kocsivezető.

— Nem igaz, — szolt csöndesen az ember.

— Nem igaz? Mi? Hisz mindenki tanum rá, hogy kétszer-háromszor is csöngettem!

— Az semmi.
— Semmi?

— Igen, semmi. En londiner vagyok egy szállodában. Nekem többször kell csöngetni.

* Megint a vicinális.

Egy ügyvéd mesélte el ezt a vicinális esetet.

Vidéken volt dolga, olyan helyen, a hová csak vicinálison lehet utazni. Mikor visszafelé jön, siet, mert már háromnegyed három, s a vonat délután háromkor indul a menetrend szerint. Nagy lihegve érkezik az állomási épülethez, pontban hat perccel három előtt és rémülten látja, hogy a vonat prűszkölve indul kifelé az állomásról.

Odarohan az állomásfőnökhöz:
— Kérem, micsoda dolog ez? A ve-

nat már elment, pedig még nincs három óra!

Ép készül dühöngeni, lármázni, igazságtalanságról beszélni, mikor a főnök mosolyogva nyugtatja meg:

— Kérem, ne tessék félreérteni a dolgot. Ez még a reggel nyolcórás vonat...

Megjegyezzük, hogy a dolog nem a hortogyi vonaton történt...

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenyénél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

Szinye-Lipóci Salvator-forrás-állomás, Budapest, Rudólfirakp. 8.

SCHULTES ÁGOST

A családi háborúság halottja.

Öngyilkos gazdálkodó.

— július 26.

Pokol és kin a családi élet akkor, ha az egymáshoz tartozók között megbomlik az egyetértés és a gyalázatos háborúság költözik be a családi életbe. A családi háborúság miatt dobta el magától az életet Oláh Imre hajduböszörményi gazdálkodó.

Az ötvenöt éves ember az utóbbi időben családjával meghasonlott az utóbbi időben, s e miatt buskomor volt. Hiába vigasztalták a jó ismerősök, hogy ne törődjék a bajával, Oláh Imre vigasztathatatlán volt.

Igy történt, hogy az öngyilkosság eszméje teljesen megérlelődött benne.

Sötét tervét ma reggel hajtott végre. A családját távol volt hazulról. Ezt az időt használta fel, hogy végezzen magával.

Oláh Imre felment a háza padlására, s ott egy ruhaszárító kötélre akasztotta fel magát. Nem sokat szenvedett, mert a halál csakhamar bekövetkezett.

Amikor a család hazajött, hiába keresték az apát, nem találták sehohsem. Roszszat sejtve mentek fel a padlásra, ahol megtalálták az öreg apát. Ott függött kékre vált arccal és szederjes ajakkal a gerendán.

Az esetet bejelentették a debreceni ügyészségnek, mely az eltemetésre megadta az engedélyt.

UJDONSÁGOK.

— **Petőfi halálának évfordulója.** E hó 31-én lesz Petőfi Sándor halálának hatvanegyedik évfordulója, mely napon Székelyudvarhely város hazafias polgársága — mint minden évben, — kegyeletes emlékünnepelet rendez a fehéregyházi sikon, a dicső honvédek sirja felett emelkedő emlékoszlopnál, délután pedig Segesváron, a hegytetőn álló Petőfi-szobornál. Ez alkalommal lerójjá kegyeletét a nemrég elhunyt Haller Lujza grófné emléke iránt is, aki életében féltő gondokkal ápolta, virágokkal ékesítette több mint egy félszázadon át a fehéregyházi honvédsírokat. A székelyudvarhelyi polgárság hazafias érdeme, hogy az évfordulót minden évben kegyeletesen megünnepli és a hazafias érzést, a dicső mult felé terelve, — a közönség lelkében elhamvadni nem engedi. Jövő vasárnap, július 31-én is százával, ezrével vándorolnak a nagy költő sírjához, ahol ha-

zafias dalokkal, alkalmi költeményekkel és szónoklatokkal áldoznak a vértanuk emlékének.

— **A debreceni-hajdunási vasut.** Markbreit Imre magánmérnök a Debrecen-hajdunási helyi érdekű vasut Rt. megbízásából f. hó 23-án Tiszapolgáron volt s az ott tervbe vett új vasut útját jelölte ki és ennek alapján pár nap múlva a felméréseket is megkezdi, az építési tervet s a költségvetést elkészíti. A vasutvonal Hajdunásból vagy Böszörményből indul ki s Tiszapolgár, Tiszapalkonya s Nemesbikk érintésével Hejőbábnál csatlakozik a mezőcsát-miskolci vasúthoz.

— **A jegyzők szabadsága.** A belügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amelyben intézkedett, hogy a községi és körjegyzők évenként négyheti szabadságot élvezzenek. Kimondja a belügyminiszter rendelete, hogy a rendes szabadság vagy betegségi okokból szükséges helyettesítés költségeit a közegek tartoznak viselni.

— **Rákóczi Ferenc kassai síremléke.** II. Rákóczi Ferenek a kassai dóm sírboltjában levő sírhelye fölé művészi síremléket állít a nemzeti kegyelet. A síremlékre hirdetett országos pályázaton az első díjat és a megbízást Holló Barnabás szobrász nyerte el, aki az emlékmű mintáját már elkészítette. A domborműszerű kompozíció főalakja a lovon ülő fejedelem, akit hűséges vezérei környeznek. Az egész mű történeti tradíciók felhasználásával készült és minden ízében magyaros jellegű. Holló a mintázatot legközelebb fölállítja a kassai dómban és csak a minta kipróbálása után fog műve végleges kiviteléhez. A díszes emlékmű felavatása országos ünnepség keretében a jövő év őszén lesz.

— **Léghajóval a Magas-Tátrán keresztül.** Bártfáról táviratozzák: A kisladnai vasuti állomás mellett egy léghajó szállt le a mezőn. A léghajóból Richter nevű közhadseregbeli főhadnagy szállt ki, aki a kisladnai állomásfőnöknek és Rozsics kassai városi főszámvevőnek elmondta, hogy délután négy órakor szállt fel Zakopáne fürdőben, a Magas-Tátra második oldalán és négy óra alatt tette meg az utat a hegységen át Kisladnára. A főhadnagy rövid pihenés után összeesomagolta a léghajót és Kassán át visszatartott Galiciába.

— **Deli Máttyás jubileuma.** A Hortobágy ősz állatorvossának, Deli Máttyásnak jubileumára készül Tiszapolgár községe. A jubileum e hó 31-én lesz, melyre Debrecen városa is küld megbízottat. A debreceni gazdaközönség nagy számmal fog megjelenni a szép és ritka ünnepélyen.

— **A Máv. és Szent István napja.** A Szent István ünnepnap alkalmából a m. kir. államvasutak igazgatójától veit értesítés szerint a nevezett vasut, valamint a kassai-oderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásairól — az üzemükben álló helyi érdekű vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával — mind a három kocsiosztályra nézve Budapestre mintegy 30 százalékkal mérsékelt áron menettérti jegyek adatnak ki. Ezen menettérti jegyek f. évi augusztus 18-20. napjain — az utóbbi napon azonban legkésőbb délelőtt 9 óráig Budapestre érkező — valamennyi személyszállító vonathoz (expressz vonatok kivételével) fognak kiadani. E menettérti jegyek 5 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva, érvényességük az 5. napon éjfélkor lejár. Megjegyeztetik azonban, hogy a visszatérés legkorábban csak f. évi augusztus hó 20-án délután történhetik; — korábbi visszatérés esetére a jegyek érvénytelenek. Az utazás megszakitásának sem menet-, sem jövetkor nincs helye. — Gyermekek számára külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

— **A maglyán.** Nyiregyházáról táviratozzák: Kótaj községben Moldován József szénát fuvarozott hazafelé. A szénáskocsi tejetén ült nyolcéves kis leányával. A széna tüzet fogott és mielőtt segítségére siethettek az a célja, hogy a névmagyarosítást egyszerűbbé és költségmentessé tegye. Hogy tehát a névmagyarosítást megkönnyítsék, a miniszter úgy akar intézkedni, hogy teljesen költség nélkül való legyen s a keresztlevélen kívül más okmányt ne kelljen mellékelni. A kérvényező erkölcsi életéről és illetőségéről majd hivatalosan szereznek információt, a miniszteriumban a kérvényben felsorolandó adatok alapján.

— **A névmagyarosítás.** A nevek magyarosításának statisztikája csökkenést mutat. Ennek oka főleg a magyarosítási eljárás hosszadalmasságában van. A belügyminiszter legközelebbi rendeletet bocsát ki, melynek az a célja, hogy a névmagyarosítást egyszerűbbé és költségmentessé tegye. Hogy tehát a névmagyarosítást megkönnyítsék, a miniszter úgy akar intézkedni, hogy teljesen költség nélkül való legyen s a keresztlevélen kívül más okmányt ne kelljen mellékelni. A kérvényező erkölcsi életéről és illetőségéről majd hivatalosan szereznek információt, a miniszteriumban a kérvényben felsorolandó adatok alapján.

— **Testvérek házassága.** A debreceni gyermekmenhelyre tegnap két csendőr négy vakgyermeket szállított be egy szatmármegyei faluból. A gyermekek szülei a híres Lakatos-féle cigányfamiából származnak. — Az apa és anya testvérek s már évek óta vadházasságban élnek együtt. — E házasságból származnak a vak gyermekek. A csendőrök azt beszéltek, midőn a debreceni menhelyre elszállították a négy gyermeket, hogy nagy nehézséggel kellett megküzdeniök, amíg a szerencsétleneket s szülőktől elvették, mert a cigányok azt hiszik, hogy megölik az urak a rajkókat. — Hiába vigasztalták a cigányokat a csendőrök, hogy a kis vakoknak jó dolguk lesz, nem akarták őket elengedni s azt mondták, hogy ha meg kell ölni őket, megteszik ők helyben nem kell azért Debrecenbe vinni, hogy kivégezzék. A legérdekesebb a dologban, hogy a négy vak gyerek apja és anyja is világtalan.

— **A debreceni patronázs-egyesület** immár tényleg megerősített alapszabályai városi tanácsunk útján e hó folyamán beérkezett hozzáuk s most már semmi akadály nem forog fenn arra nézve, hogy a megalakult, szervezkedett s belügyminiszterileg is megerősített egyesület megkezdje áldásos tevékenységét. Mihelyt a nyári szünet, mely most legtöbbünket távol tart Debrecentől, elmúlik s az új intéző-bizottság egybejöhet, tehát szeptember hónapban mindenesetre meg fogjuk indítani az új egyesület gépezetének kerekait. Csiky Lajos egyesületi titkár.

— **Jassy Fregoli az Arany Bika Mulatóban** valósággal ámulatba ejti a közönséget. Jassy Fregoli, ez a maga nemében igazán bámulatos átváltozó művész villámgyors átváltozásaival, csodás univerzális művészetével óriási sikert ér. Jassy Fregoli még pár estét át felemelt helyárák mellett (I. hely 2 korona, II. hely 1 korona 50 fillér) lép fel az Arany Bika Mulatóban. A nagy varieté-részből a népszerű komikus, Aalbach emelkedik ki, ki pompás új kuplékkal kacagtatja meg a publikumot. Az előadás 9 órakor kezdődik.

— **Szobrászból kereskedőseged.** A vidéki városok a millenium idején művészeti ösztöndíjakat létesítettek. Szentes városának is van ilyen ösztöndíja és évekig Konez Antal kapta, akiből szobrászt akartak nevelni. Sikerült is; Konez kitűnően végezte a tanulmányait, járt külföldön is, amikor egyszerre csak más kapta meg az ösztöndíjat. Konez erre hazatért szülővárosába, gondolván, talál némi munkát, kap valame-

lyes megbízást. De még lakást se kapott. A szentesi civisek nem adnak ingyen szobát, műtermet, sőt még hitelbe se adnak. Így hát Konez Antalnak választania kellett a művészet és a kenyér között. Választott is. Beállott kereskedőségének és nagyon dicsérik érte. Nagyon szép kirakatot tud csinálni és olyan gyönyörűen rakja egymásra a sajtokat és olyan talpatot csinál szardiniás skatulyából a kenyérbéltörökésaszárnak, hogy a szentesiek most már igazán nem sajnálják, hogy külföldi tanulmányutra adtak ösztöndíjat Konez Antalnak. Mert szobrot csinálni szép dolog, de szép kirakatot összerakogatni se utolsó...

— Hol nyaralnak a debreceniek?

Bikszádon: Dezső Kálnán és neje kir. táblabíró, Zoltán Miksa és neje vállalkozó, Boros Sándor utazó, Diószeghy István gazdálkodó, Gáthy Sámuelné, Kiss Sándor és családja, Klein Herman kereskedő, Porubszky Jenő kir. táblai elnök. **Tátrafüreden:** Sajó László, Popper Ferenc, Krammer Jenő, Fodor Jenőné és leánya, Jónás Mórné és gyermekei, özv. Mayer Emilné, Csáky János és neje.

— **Kis hírek a városházáról.** A csapatház javítási munkálatait befejezték, s a városi tanács 14,600 koronát kiutalt a vállalkozóknak. Ajánlat telekvételre. Szatmári Mihály felajánlotta megvételre a Kut-utca 82. szám alatti telkét. Ugyanis az új utcaszabályozási terv szerint, ezen a telken utcát nyitnak.

— **A Schmidt-cirkusz,** mely régi ismerőse már városunk közönségének, ez évi debreceni szereplése során tegnap este tartotta előadását. A cirkusz hatalmas nézőtere ez alkalomra zsufoltságig megtelt és mindvégig zajos tetszéssel kísérték a bravuros mutatványokat. Szenzációs attrakciói, bámulatos lödimitásai az újdonság erejével hatnak és biztosítják az előadások sikerét.

— **A kilencvenhármás rendőr.** Faragó Sándor a szerelmeskedni vágyó rendőr ügyéért a vizsgálat folyik. Az ügyészség a rendőrt ma szabadlábra helyezte, mert szökésétől nem kell tartani. Közben a fegyelmi vizsgálat is folyik, melynek eredménye a rendőrség kötelékéből való kiakolbóltás leend.

— **Megkéselt cigány.** Berki Gyula zenész az éjjel összeveszett Horváth Ferenc nevű társával egy Árpád-téri koresma előtt. Horváth Berkit oldalba szurta. Súlyos sérülésével a mentők szállították be a kórházba.

— **Védekezés a tüdővész ellen.** A belügyminiszter nemrégiben elhatározta, hogy a tüdővész elleni hathatósabb védekezés szempontjából egyesíteni fogja, egy szervezetbe foglalja az összes tüdővész ellenes egyesületeket és intézményeket. Ennek az intézkedésnek az értelmében az alispáni hivatal összeírja a vármegye területén található minden egyes tüdővész elleni egyesületet.

— **Komlóssy Arthur betegsége.** Komlóssy Arthurnak Debrecen város volt főjegyzőjének betegségről megemlékeztünk. Az általános közbecsülésnek örvendő főjegyzőt pár héttel ezelőtt orvosai tanácsára Budapestre szállították. Állapota azonban rosszra fordult, úgyhogy az éjjel haza kellett hozni. Itthon a család nyaralójába szállították, ahol a gondos családi gondviselés remélhetőleg meg fogja tartani az életnek.

— **Egy millió válópör.** Renó nyugat-amerikai városka valóságos Eldorádója azoknak, akik minden áron szabadulni szeretnének az életük párjától. Renóban ugyanis nagyon könnyű a válás, könnyebb, mint bár-

hol Amerikában. És ami a legérdekesebb, csak a jelenlevő fél kívánságát veszik tekintetbe, a távollévőtől még azt sem kérdezik, beleegyez-e a válásba vagy nem. És megtörténik, hogy az asszony vagy férj nem is tudja, hogy Renóban törvényesen felbontották a házasságát. De hiába tiltakozik utólag a válás ellen bárki is, az amerikai törvények elismerik a renói bíróság ítéletét. A statisztika szerint tavaly körülbelül egy millió házasságot bontottak föl Nyugat-Amerikában és a válások tekintélyes része Renóban történt. Amerikában egyáltalán nagyon meg van könnyítve a válás, de sehol sem oldódnak föl olyan gyorsan a házasságok, mint Renóban. Aki tehát válni akar, fölkeresi a városkát. Nagyon sokszor megtörténik, hogy válás után rögtön ott helyben újra házasságot köt egyik vagy másik fél. Renóban ugyanis nagyon sok szép asszony van állandóan, akik férjüktől akarnak szabadulni, de a férfiak is fölkeresik a szabadító városkát s könnyen megtörténik, hogy mire az egyik asszonytól megszabadítja a bíróság, már a másik után vágyódik, akit szintén ott helyben választottak el megunt férjétől. Megpróbálhatják, ha ismét nem sikerül a házasság — csak vissza kell jönni hat hónapra Renóba s minden rendben van.

— **Bő családi áldás.** Nyitráról jelentik, hogy Csabaly nevű községben Nomesár Lajos községi szolga felesége ma négy gyermeknek adott életet! Ugy az anya, mint a gyermekek jól érzik magukat.

— **Árverés a városnál.** Debrecen városánál augusztus 6 án árverést tartanak a Bégány csapszék bérbeadására. A koresmát 1911. év január elsejétől 1916. évi január 1-éig adják ki bérbe.

— **A tolvaj büntetése.** Török Sándor 42 éves helybeli lakost már többször büntette a törvényszék lopás miatt. A büntetések azonban nem fogtak rajta, mert ez év áprilisában újból ellopott a Péterfia-utca 3. sz. házból egy párnát. A debreceni törvényszék szüneti tanácsa ma vont a felelősségre a párnatolvajt s tettért egy havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Mulatság.** Az 1878-ik évi Bosznia megszállásában résztvevő 39-ik gyalogezredbeli bajtársak a harminckét éves forduló megünneplése alkalmával augusztus 7-én — vasárnap — nagyerdei Dobos-pavilonban, Berki Lajos zenekarának közreműködésével zártkörű táncestélyt rendeznek. Az estély kezdete este 8 órakor. Belépő-jegy személyenként 2 kor., család-jegy (3 személyre) 4 kor. Jegyek előre válthatók Nagy Lajos ur szappanos üzletében Piac-utca 7. sz. és este a pénztárnál.

— **Száz éves buza.** Nagytapolcsányból írják: Egy ház lerombolásakor a dolgozó munkások üregre akadtak, amelyben mintegy 200 métermázsza búzát találtak. A buza, mely teljesen hasznaveetlen, szakértők szerint 100 éve lehetett az üregben.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Tóth György ref. 74 éves, Vida Sándorné ref. 63 éves, Sándor Jánosné r. kath. 65 éves, Madar Károlyné ref. 33 éves, Szabó Mihályné ref. 48 éves. Guttmann Jenő izr. 5 napos, Györfi Róza ref. 2 hónapos.

— **A budapesti tőzsde esti zárata.** A budapesti tőzsde esti zárlatáról budapesti tudósítónk jelentése a következő: Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Tartott irányzat mellett 20,000 métermázsza került forgalomba 15—20 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonáneműek szilárdak. Idő: meleg. A gabonaárak következők: Buza októberre 9.54, májusra 9.82. Rozs októberre 7.14. Zab októberre 7.20. Tengeri júliusra 0—, augusztusra 5.62, új tengeri májusra 5.70. Repece augusztusra 12.60.

— **Akar nőstülni?** Hölgyektől, (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel testi hibával stb.) 5—500,000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van

és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.

— Usona világhírű gummi-sarok gyári lerakata a Linoleum-áruházban, Piac-u. 49. sz. Telefon 644.

— **Fürdő idényre! Remek választék fürdő köpenyek, fürdő lepedők, uszóruhák, turista ingekből, nyári paplanok, divatos harisnyák és zsebkendők-ből, egyszerű és diszes batizt fehérnemű, jómósó zefirek, batizok és kartonokból.** Kardos László Debrecen, Kossuth-utca 9., vászon, kész fehérnemű és menyasszonyi kelengye üzletében.

TÁVIRATOK.

A katonatisztek adóssága.

Bécs, július 26. A katonatisztek adósságainak rendezéséről szóló tervezet már elkészült. A rendezés úgy történik, hogy a tiszteknek kedvező kölcsönt nyújtanak, amelyet 6 százalékos kamataival 120 hónap alatt kell visszafizetni havi részletekben.

Öngyilkosság a zárdában.

Kassa, július 26. Az Orsolya szüzek zárdájában levő kertben ma délután Ziegler Giza urileány szívenlőt e magát, s azonnal meghalt. Tettenek oka ismeretlen.

Ismét leégett egy falu.

Zalaegerszeg, július 26. Zala-Szentiván községben ma délben tűz ütött ki. A vész rohamosan elterjedt. Több mint huszonnégy ház és melléképület, temérdek gabona és takarmány esett a tűznek áldozatul. A kár negyedmillió korona. A Tűz gyermekek gyujtogatásából eredt.

Gyilkol a hóseg.

New-York, július 25. Az Egyesült Államokban nagy mérvben pusztít a napszúrás. A mai napon New-Yorkban 12, Pitsburgban 6, Philadelphióban 4, Bostonban és Baltimoróban két-két ember esett áldozatul.

A Borromeo-enciklika Bécsben.

Bécs, július 26. Vasárnap délelőtt a Szent István-templom és a többi római katolikus templomok előcsarnokában osztogatták a Borromeo enciklikát. Az osztogatás körül maga Kahlen gróf buzgólkodott leginkább.

A Szolnok-dobokai árvíz.

Deés, július 27. Szolnok-Doboka vármegyében a nagy esőzések folytán rettenetes árvíz dühöng. Hat község viz alatt áll. Az árban emberi hullák vannak. Ha gyors segítség nem érkezik, a községek lakosai éhhalálnak vannak kitéve. A mentőmunkálat megindult.

Ignatlanok forgalma.

Simon Imre és neje Békési Anna vesznek a debreceni 344. sz. tjkben foglalt 5 hold 1094 négyszögöl új földet Lavuzeczka Aladártól 5450 koronáért.

Végh József és neje vesznek a debreceni 8681. sz. tjkben foglalt 300 négyszögöl Varga-kerti szállót Simon Imre és neje Szodrai Zsuzsánától 5000 koronáért.

Toth Károly, mint kiskoru gyermekei gyámja veszi a debreceni 6636. sz. tjkben foglalt 477 négyszögöl Vénkerti szállót dr Polgár Dánieltől 10000 koronáért.

Felcz Márton és neje Molnár Berta vesznek a debreceni 9920 sztkjben foglalt 400 négyszögöl új földet Kiss Lajos és neje Farkas Máriától 1200 koronáért.

Csonka József és neje Barin Erzsébet vesznek a debreceni 1973 sztkjben foglalt Vendég utca 73. sz. házat Szabó József és neje Török Esztertől 26000 koronáért.

Szembatovits János veszi a debreceni 3096. számú tjkben foglalt Vigkedvü Mihály-utca 17. számú házat Györi Györgytől 14,600 koronáért.

Tóth József és neje Szendrei Zsuzsánna vesznek a debreceni 3405. sz. tjkben foglalt 915 négyszögöl csapókerteri földet Andor János és neje Kozsár Juliánától 4000 k.-ért.

Básti János és neje Gede Juliánna vesznek a debreceni 3964 sz. tjkben foglalt 8420 négyszögöl homokkerti szállót Cziza Lajos és nejétől 4400 koronáért.

Balog Imre veszi a debreceni pusztabesi 8143 sz. tjkben foglalt 115 hold 500 négyszögöl tanya földet Balog Andrásról 135,700 koronáért.

Révi Ferenc és neje Bleier Aranka vesznek a debreceni 2339. sz. tjkben foglalt Hatvan-utca 70. sz. házat Szilágyi Erzsébet Simon Józsefnétől 46,000 koronáért.

Hegedüs Sándor és Sándor Imre vesznek a debreceni 2573. sz. tjkben foglalt Piac-utca 34. sz. házat Riesz Lipót és neje Tóth Erzsébettől 145,000 koronáért.

Sárközi János és neje Dani Juliánna vesznek a debreceni 453. sz. tjkben foglalt Beresényi-utca 56. sz. házat Nagy Bálint és neje Kovács Juliánától 7500 koronáért.

Kovács Gyula és Kis Juliánna vesznek a debreceni 4416. sz. tjkben foglalt Pesti-utca 19. sz. házat Enyedi Sándorné Csapó Juliánától 4000 koronáért.

Óri János és neje Szentesi Erzsébet vesznek a debreceni 9782. sz. tjkben foglalt Fűvészkert-utca 20 sz. házat Balog Jánostól 30,000 koronáért.

Csobán László és neje Székely Róza vesznek a debreceni 10336. sz. tjkben foglalt 1 hold ujosztású földet Kemecsey Ferenc és neje Bak Esztertől 2720 koronáért.

Debrecen város veszi a debreceni 5606. sz. tjkben foglalt Ajtó-utca 8. sz. házat Gróf Szapáry Józseftől 36164 koronáért.

Igazi uriember

igyekszik minél kifogástalanabban öltözködni, az élelmes szabómester és ruhakereskedő pedig igyekezzék hirt adni magáról, hogy rátaláljon, aki keresi. Aki jó szabót vagy jó megrendelőt keres, hirdessen a **DEBRECEN** hirdetései között s áldani fogja azt a napot, amelyen ezt a jó tanácsot megfogadta.

A „DEBRECZEN”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Degenfeld-tér 2. sz.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégénél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író. és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5-40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

E név hallatára Magda asszonyt hirtelen köhögés fogta elő, hogy oka legyen azt mondani, miként ő az aggastyán szavait nem hallotta; de azért mégis, hogy Kupec Mihály ott az asztal végén a szavakat föl ne kapja.

Ilus arca meg, mintha csak órahosszat a fűtött kemence előtt ült volna, olyan piros színben lobbant ki és mindamellett, hogy szemei szorosan rátapadtak a fonálra, háromszor egymás után szakadt el a szál ujjai között.

— Ni ni ni! hogy elvörösödött! Lám hogy kitaláltam! Nem is lehet az másként. Pozsárék Gergelye olyan legény, hogy nem e faluban, de egy huszáregyemben is helyt

állna. És amellet munkás, józan ifju. Nem ismerik nevét a koresmában, de annál jobban ismeri őt a szegénység, meg a szentegyház. Az apja pedig első a faluban, árvák atyja, — folytatá az öreg embereknek, nagy kedve telt a házasságkötésben.

De hiába erőltette meg magát Magda asszony a köhögésben, Kupecz uramnak mégis csak kellett valamit érteni a beszélgetésből, mert az öreg alig végezte szavait, amint az asztal mellől hozzá közeledett.

— Hát keed mi jót hozott, Galambos bácsi? — kérdé nem a legnyájasabb hangon.

— Igaz bizony; majd elfelejtettem! Jól van, jól, hagyjuk érlelődni e dolgot, — mondá Magdához, ki ez idő alatt mintha tühegyen ült volna.

— Igaz bizony, — ismétlé aztán az öreg Kupecchez fordulva, — hisz nekünk még egy kis számadásunk volna.

— Számadásunk? Talán bizony hitelbe kértem valamit kendőtől? — kérdé Kupecz, némileg gunyos nevetéssel.

— Nem az, hanem azért az igás nap-számért jöttem, mellyel öcsém a sorból kimaradt.

— Vagy ugy! Már azt hittem, hogy adósa vagyok kendnek. És hát olyan adósság ez, melyért a mulasztást rovásra huzzák?

(Folyt. köv.)

10,104—1910.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező u. n. Bégány csapszék, az 1911. évi január hó 1-től 1914. évi január hó 1-ig terjedő 3 évre — a városháza nagy tanácstermében a folyó évi augusztus hó 6-ik napján, azaz szombat délelőtt 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár: 1210 korona, melynek 10 százaléka, az árverés alkalmával, az árverelő bizottságnál készpénzben leteendő.

Az árverési feltételek a városi számvevősnél, a hivatalos órák alatt (8—1-ig) megtekinthetők.

Kelt Debreczen szab. kir. város tanácsának 1910. évi július hó 21-ik napján tartott üléséből.

Városi Tanács.

Őszi trágyázás!

Valódi

Óvakodjunk a hamisításoktól!

védjegyű

THOMASSALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi,
ha ilyen zsákban
van és eredeti ólom-
zár van rajta :

Csak akkor valódi,
ha ilyen zsákban
van és eredeti ólom-
zár van rajta :

Minden zsák tartalom

jelzessel van ellátva.

KALMÁR VILMOS a Thomasphosphatfabriken,
Berlin vezérképviseelője

BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 49.

Nyári alkalmi vásár

Kretonok

elsőrendű minőség **most 31 kr.**

Selyemfényű ruhavászon,

minden színben **most 39 kr.**

Valódi francia Delin

a legjobb minőség **most 57 kr.**

Ibolya nyersselyem

ruhákra és bluzokra **most 110 kr.**

Csipke szövetek

tüll és guipure minőségben **most 65 kr.**

Madeira batisztok

gyönyörű szép mintákban **most 55 krtól**

Ujdonságok igen nagy és izléeses választékban.

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

! Új gyógyító módok !

DR. RÁCZ ÖDÖN gyógyintézete NACYSVARADON.
Szilágyi Dezső-u. 7.

Gyógyfürdők, villanyozók, belégzési kamrák, vizkurák. Asthma, tüdőbajok, álmatlanság, vérszegénység, idegesség, rheuma, hűlés, köszvény, női bajok, szív, gyomor, bélbajok ellen.

20 szoba olesó penzióval. Nagy portmentes kert, bentlakó orvos.

Kívánatra prospektus.

Hirdetmény

Nyirmántonfalva községben a községi szülésnői állás egyelőre helyettesítés útján azonnal beöltendő.

Az állással 240 kor. évi fizetés van egybekötve s ezenkívül szülési esetenként 4 kor. díj szedhető, a vagyontalanok azonban díjtalanul kezelendők.

Az állást elnyerni szándékozók a községi elöljáróságnál azonnal jelentkezzenek s az illető beválás esetén mielőbbi véglegesítését remélheti.

Nyirmántonfalva, 1910. jul. 24.

Prinyi Lajos,
jegyző.

Steinhardt Sandor,
főbíró.

9805-910.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város az „Arany-Bika” szálloda jobb értékesítése céljából a Piac-u. 15., József kir. herceg-u. 1-3. („Arany-Bika” szálloda) továbbá az ezen telekkel szomszédos Piac-u. 13. és József-kir. herceg-u. 5. számú telkek eladására, vagy concessió melletti beépítésére zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Ajánlat tehető a következő módozatok szerint:

I-ső módozat: Piac-utca 13., 15. és József-kir. herceg-utca 1., 3., 5. sorszámu, együtt 2415.82 négyszögöl területű telkeknek a rajta levő épületekkel örök áron megvételére.

II-ik módozat: ugyanezen telkeknek ajánlattevő által leendő beépítésére, meghatározandó használati idő mellett.

III-ik módozat: A második módozat mellett bemutatandó terveknek a város tulajdonába átadására.

Ezen három ajánlati módozat általános és részletes feltételei, a telkek helyszínrajza és az Arany-Bika szálloda épületének alaprajzai a hivatalos órák alatt a polgármesteri hivatalban 1 koronáért megszerezhetők.

Ajánlat tehető mindhárom módozatra, vagy külön az I. s külön a II. és III. módozatra.

Az ajánlatokhoz 60,000, azaz hatvanezer korona bánatpénz teendő le a bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban folyó 1910. évi szeptember hó 28-án délelőtt 9 óráig a városi házipénztárba teendő le s a letéti jegy az ajánlathoz csatolandó.

Az írásbeli zárt ajánlatok öt pecséttel lezárva és „Ajánlat az Arany-Bika szálloda jobb hasznosítására (az I-ső módozat, vagy a II-ik és III-ik módozat szerint” felirással ellátva f. 1910. évi szeptember hó 28-án délelőtt 10 óráig a polgármesteri hivatalhoz nyújtandók be.

A beérkezett ajánlatok f. 1910. évi szeptember hó 28-án délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkészve beadott, távirati- vagy utóajánlatok, valamint az előirt bánatpénz nélkül beadott, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok a versenytárgyalásból kizáratnak.

Minden ajánlathoz csatolandó az általános és részletes feltételeknek ajánlattevő által aláirt példánya s az ajánlatban kijelentendő, hogy az ajánlattevő az általános és részletes feltételeket, valamint a helyi viszonyokat ismeri s magára kötelezőnek elvállalja.

A város fentartja magának a jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy azokat mellőzze, avagy végül, hogy bármelyik ajánlattevővel a kérdés megoldására szabadon tárgyalhasson anélkül, hogy ily tárgyalásra az egyes, vagy az összes ajánlattevők igényt formálhatnának.

Ajánlattevő ajánlatával a végleges döntésig, de legfeljebb az ajánlatok felbontásától számított egy évig kötelezettségben marad.

A szükséges felvilágosításokat a hivatalos órák alatt a városi mérnöki hivatal (Simonffy-utca 2/b. II. emelet) adja meg.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1910. évi július hó 14-ik napján tartott üléséből.

A városi Tanács.

	MEGINDUL	
	MEGINDUL	
	MEGINDUL	
	NEMSOKÁRA	
	MEGINDUL	

APRÓ HIRDETÉSEK. >>

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. >>

Ajánlat.

Egy VIII-ik gimnázista, ki a német nyelvet perfekt beszéli és írja, nevelői állást elfogad. Cim a kiadóban.

Ha nincs pénz és szüksége van vászon asztalterítő, szövet- és csipke-függönyre, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi, fiu öltönyre, vagy tükör, kép és butor csekély havi vagy heti részletre. — Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek. — Tisztelettel KAISERSALAMON. Hatvan-u. 2. Hatvan-u. 2. Telefon 685.

Lakás.

Egy 2 szobás udvari lakás tartozékaival kiadó Eötvös u. 4.

Eladás.

Érmelléki bor eladó 50 litertől felfele Péterfia-u. 18. sz. a.

Ne pazaroljon

sok időt, ha olcsón és jól akar vásárolni valamit. A helyett, hogy kereséssel töltené idejét, hirdessen a „DEBRECEN” apró-hirdetési között és özönével kapja a legjobb ajánlatokat.

Donogán és Somossynál DEBRECZEN, Kistemplombazár,

~ Fürdő köpenyek. ~
Női- és férfi uszóruhák.
Tricó és Piqué paplanok.
~ Dörzs törülközők. ~

Óriási választék!!

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS
GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

*zel gyomor, vesé, hólyag és
bélbántalmaknál a
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Debreczenben kapható

KONTSEK GÉZA
fűszer- és csemege kereskedésében
5 DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Új! Ruhakölcsönző intézet. Új!

LATINKA LAJOS

szabó, vegytisztító és javító intézete

BATHYÁNYI-UTCA 12,

Ruhakölcsönző vállalata Mindennemű jelmez és alkalmi ruhák nagy választékban. Szini előadásokra, szüreti és álarcos alkalmakra. Vidékre is csekély díjért kölcsön kaphatók.

Külön osztály. Uraságoktól lovetett ruhákat a legmagasabb árakban veszek s rendbe hozva olcsón árusítom.

Öltönyök 1 órán belül szépen kivasaltatnak 1 kor. 20 fillérért.

Becsés pártfogást kér

Latinka Lajos.

Olcsó árak!

Thurzó-Füred.

A déli Szepeességnek egy remeke, ősi fenyvesek közepette. — Vasuti állomás Gölniczbánya. 572 m. Posta és távirtda helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely.

Vizgyógyintézet, vizkurák, inhalációk, diétás kurák, szabad-, nap és tófürdők, villanyozás és massage. Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringési, anyagcsere és más egyéb bajok ellen. — Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárás. — Kitűnő konyha és olcsó ellátás. Elő- és utóidényben 30%, július elejétől 6 heti tartózkodás után 30% árengedmény. — Szobák, egész idényre olcsó átalány árban bérelhetők. — Állandó fürdőorvos Dr. FANZLER LAJOS.

Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság.

Törlesztéses kölcsönöket

földbirtokra és bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett
— engedélyez az —

Általános Forgalmi Bank Részv.-társ.
DEBRECZEN, (Piac-u. 68.)